

Konstytucja 3 Maja - rys historyczny.

3 maja 1791 r. uchwalono pierwszą konstytucję w nowożytnej Europie a drugą, po amerykańskiej, na świecie. Konstytucja została przyjęta przez Sejm Wielki, zwołany w październiku 1788 r. Uchwalenie Konstytucji 3 Maja zostało uznane za święto już 5 maja 1791 r.

W listopadzie 1806 r., kiedy Prusacy zagrożeni przez Napoleona gotowali się do opuszczenia Warszawy, książę Józef Poniatowski, na wezwanie króla Fryderyka Wilhelma III, zgodził się zarządzać stolicą i stanął na czele milicji miejskiej, organizowanej przez zamożną część społeczeństwa miasta.

Pod koniec tego roku, po wejściu wojsk Joachima Murata do Warszawy, zaistniała kwestia, kto ma przewodzić polskim żołnierzom w nowym przymierzu z Francją. Dawni powstańcy i legioniści chcieli, aby armią polską dowodził Jan Henryk Dąbrowski, ale Napoleona przekonano, że zasłużony generał nie posiadał odpowiednich kontaktów i powiązań wśród wpływowych kręgów w kraju.

Po dłuższych pertraktacjach z Muratem (z którym zresztą szybko się zaprzyjaźnił) i perswazji Józefa Wybickiego, Poniatowski zdecydował się wystąpić po stronie Napoleona i przyjąć na siebie odpowiedzialność za nowopowstające wojsko. 7 grudnia 1806 r. Murat obwieścił go „naczelnikiem siły zbrojnej”, 14 stycznia 1807 r. został dyrektorem wojny Komisji Rządzącej uformowanej pod przewodnictwem Stanisława Małachowskiego. Poświęciwszy się całkowicie rozwojowi i organizacji nowej armii polskiej i jej infrastruktury, książę Józef stopniowo zdobywał sobie zaufanie i przywiązanie wojska.

Pierwsze obchody rocznicy Konstytucji 3 Maja w 1807 r. to zasługa księcia Józefa Poniatowskiego, który właśnie tego dnia postanowił przekazać nowo formowanym jednostkom wojsk polskich w służbie cesarza Napoleona znaki pułkowe - orły. Miejscem uroczystości był pl. Saski (obecnie pl. J. Piłsudskiego).

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r., rocznica Konstytucji 3 Maja została uznana za święto narodowe uchwałą Sejmu Ustawodawczego z 29 kwietnia 1919r. Po II wojnie światowej obchodzono je do 1946 r., kiedy w wielu miastach doszło do demonstracji studenckich. Od tego czasu władze komunistyczne zaprzestały i zabroniły publicznego świętowania, a próby manifestowania były często tłumione przez milicję. Święto to, jako wolne od pracy, zostało oficjalnie zniesione ustawą z 18 stycznia 1951 r. Święto narodowe Trzeciego Maja przywrócono do kalendarza świąt państwowych ustawą z 6 kwietnia 1990 r. (weszła w życie 28 kwietnia). Dzień 3 maja jest w Polsce dniem wolnym od pracy.

Od 2004 r. środowisko rekonstruktorów - miłośników okresu napoleońskiego spotyka się 3 maja w Warszawie, aby inscenizacją wydarzeń sprzed 200 lat uczcić pamięć bohaterów okresu napoleońskiego i Konstytucji 3 Maja.

W dniu 3 maja 2007 r. Biuro Promocji Miasta Urzędu Miasta Stołecznego Warszawa oraz grupy odtwórstwa historycznego z okresu napoleońskiego planują przeprowadzenie uroczystości rocznicowych i inscenizacji wydarzeń historycznych z 3 maja 1807 r. roku (pierwsze obchody rocznicowe Konstytucji 3 Maja, wręczenie sztandarów formowanym jednostkom wojskowym Księstwa Warszawskiego).

W tym roku nowym elementem uroczystości – w 210. rocznicę powstania „Mazurka Dąbrowskiego” i w 200 rocznicę powrotu resztek Legionów do kraju, będzie inscenizacja przywitania oddziału legionowego na pl. Zamkowym.

Oddział ten tworzą dwie grupy historyczne złożone ze studentów **Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie („4 pułku piechoty Legii Nadwiślańskiej”)** i członków stowarzyszenia „Legia Polsko-Włoska” z Nysy.

Oddziały te przybędą na pl. J. Piłsudskiego prosto z Reggio Emilia we Włoszech, tj. z miejsca stacjonowania byłego garnizonu Legionów, w którym w 1797 r. po raz pierwszy zaśpiewano generałowi J. H. Dąbrowskiemu „Mazurka”. Oddział przywiezie ze sobą ziemię włoską.

Wykonawcami inscenizacji będą członkowie grup rekonstrukcyjnych, w liczbie ok. 150 ludzi, w tym 36 kawalerzystów.